

Ympäristöministeriön keskeisten lainsäädäntöhankkeiden ohjelma

Lainsäädäntöhankkeiden ohjelma on ympäristöministeriön säädösvalmistelun johtamisen keskeinen työväline. Se sisältää valmisteilla olevat keskeiset säädöshankkeet (hallituksen esitykset ja merkittävimmät valtioneuvoston asetukset). Lisäksi ohjelmaan kootaan tärkeimmät EU:n lainsäädäntöhankkeet.

Ministeriön yhteinen lainsäädäntöhankkeiden ohjelma kootaan säädösvalmistelun ohjausryhmän ohjauksessa. Ohjelmaa käsitellään ministeriön johtoryhmässä kaksi kertaa vuodessa ja se julkaistaan [YM:n www-sivuilla](#).

Sisällys

Ympäristöministeriön keskeisten lainsäädäntöhankkeiden ohjelma	1
I Kansallinen säädösvalmistelu	3
Luonnonsuojelualueita koskeva säädösvalmistelu	3
Vesienhoidon ympäristötavoitteet ja niistä poikkeaminen	3
Hallituksen esitys laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta (uusiomateriaalien tuotteistaminen)	4
Valtioneuvoston asetus mekaanisesti kierrätetyn muovijätteen jäteluonteen päättymisestä (End of Waste)	4
Aluskierrätystä koskeva Hongkongin yleissopimuksen ratifiointi	5
Hallituksen esitys laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja valtioneuvoston asetus rakentamisen maa-ainesten hyödyntämisestä sekä valtioneuvoston asetus maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista	5
Hallituksen esitys laiksi öljy- ja muiden kemikaalivahinkojen jälkitoimista ja laiksi jätehuollon häiriötilanteista	6
Akkuasetuksen täytäntöönpanoon liittyvät asetukset	7
Hallituksen esitys kaivosten ympäristösäätelyn kehittämiseksi	7
II EU:n säädösvalmistelu	8
Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista	8
Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jätteiden siirrosta	8
Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (EPBD)	9
Euroopan parlamentin ja neuvoston fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevan asetuksen uudelleentarkastelu	9
Euroopan parlamentin ja neuvoston otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan asetuksen uudelleentarkastelu	9
55-valmiuspaketti: Komission ehdotus (COM/2021/550 final) ilmastotoimia koskevasta sosiaalirahastosta	10
55-valmiuspaketti: Komission ehdotus asetuksen 2018/842/EU sitovista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021—2030 ja Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi (taakanjakoasetus) muuttamisesta	10
55-valmiuspaketti: Komission ehdotus päästökauppadirektiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ilmailun osuudesta unionin koko talouden laajuisen päästövähennystavoitteen edistämiseksi ja maailmanlaajuisen markkinapohjaisen toimenpiteen asianmukaisesta toteuttamisesta	11
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta, asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 305/2011 kumoamisesta (rakennustuoteasetus)	11
Asetusehdotus luonnon ennallistamisesta	11
Teollisuuspäästädirektiivin tarkistus (IED)	12
Teollisuuslaitosten ympäristötietojen ilmoittaminen ja teollisuuspäästöportaalin perustaminen (päästöportaaliasetus)	12
Päivitetty luettelo pinta- ja pohjavesien epäpuhtauksista	12
Yhdyskuntajätevesidirektiivin tarkistus	13
Komission ehdotus uudeksi ilmanlaatudirektiiviksi	13

I Kansallinen säädösvalmistelu

Luonnonsuojelualueita koskeva säädösvalmistelu

Peruste:

Natura 2000 -verkostoon ja kansallisiin suojeluohjelmiin sisältyvien luonnonsuojelualueiden perustamissäädösten valmistelu

Valmistelijat:

Lainsäädäntöneuvos Pasi Kallio (LYMO), lainsäädäntöneuvos Leila Suvantola (LYMO), erityisasiantuntija Nunu Pesu (LYMO)

Aikataulu:

Säädösvalmistelu on käynnistynyt vuoden 2011 alussa, kun LSL:n muutos tuli voimaan. Perustettavia suojelualueita on yhteensä lähes 1000 kpl, joten työn arvioidaan kestävän useita vuosia. Vuoteen 2024 mennessä tulee valmisteltavaksi noin 25 aluekokonaisuutta koskevaa asetusta. Vuonna 2022 valmistuvat Merenkurkun, Oulun seudun, Länsi-Lapin ja Kymenlaakson suojelualueita koskevat valtioneuvoston ja ympäristöministeriön asetukset.

Vesienhoidon ympäristötavoitteet ja niistä poikkeaminen

Peruste:

Hankkeen tavoitteena on asettaa ympäristötavoitteet sitoviksi vastaamaan EU-sääntelyä ja mahdollistaa vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeaminen myös vesienhoidon suunnittelumenettelyn ulkopuolella.

EU-tuomioistuin linjasi Weser-tuomiossa (C-461/13), että vesienhoidon ympäristötavoitteet ovat oikeudellisesti sitovia, kun ne Suomessa vesienhoitolain säätämisen aikaan hahmotettiin pikemmin vesienhoidon suunnittelua ohjaaviksi tavoitteiksi. Komissio on useissa eri yhteyksissä esittänyt Suomelle huomion tarpeesta kehittää vesienhoidon ympäristötavoitteita koskevaa lainsäädäntöä. Vesipuidedirektiivin (2000/60/EY) 4(7) artiklassa säädetään mahdollisuudesta poiketa vesienhoidon ympäristötavoitteista uuden merkittävän hankkeen vuoksi. Säännös on toimeenpantu kansallisesti vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 23 §:ssä. Lakia säädettäessä vesienhoidon ympäristötavoitteita ei tulkittu sitoviksi ja poikkeamisen valmistelun ja sen edellytysten arvioinnin katsottiin tapahtuvan suunnittelumenettelyn yhteydessä ja sisältyvän vesienhoitosuunnitelmiin. Lainsäädäntöön ei sisälly mahdollisuutta poiketa vesienhoidon ympäristötavoitteista suunnittelumenettelyn ulkopuolella.

Valmistelijat:

Työryhmä, puheenjohtaja ympäristöneuvos Saara Bäck (LYMO)

Aikataulu:

Hanke käynnistyi joulukuussa 2022 työryhmän asettamisella, jonka tulee valmistella mietintönsä hallituksen esityksen muotoon 31.8.2023 mennessä.

Hallituksen esitys laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta (uusiomateriaalien tuotteistaminen)

Peruste:

Ympäristöministeriö on asettanut työryhmän seuraamaan ja kehittämään jätteeksi luokittelun päättymistä (ei-enää-jätettä, EEJ) ja sivutuotteita koskevaa sääntelyä ja hallintokäytäntöjä. Työryhmän mietintö valmistuu vuoden 2023 lopussa. Työryhmän kesäkuussa 2022 valmistuneessa väliraportissa ehdotetaan säädettäväksi jätelakiin ympäristölupamenettelystä irrotettu kevyempi päätöksentekomenettely ja samalla keskitettäisiin päätöksentekomenettely yhdelle viranomaistaholle. Valmistellaan lainmuutos, jolla säädetään sivutuotteita ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskevasta päätösmenettelystä. Tämä edellyttäneen muutoksia jätelakiin ja ympäristönsuojelulakiin.

Valmistelijat:

Hallitussihteeri Jussi Kauppila (ISO)

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään syysistuntokaudella 2024 (budjettilaki).

Valtioneuvoston asetus mekaanisesti kierrätetyn muovijätteen jäteluonteen päättymisestä (End of Waste)

Peruste:

Valmistellaan asetus arviointiperusteista sen määrittämiseksi milloin mekaanisesti kierrätetty muovijäte lakkaa olemasta jätettä. Asetuksilla tuetaan pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmassa kiertotalouden lisäämiseksi asetettuja tavoitteita.

Valmistelijat:

Ympäristöneuvos Riitta Levinen (ISO)

Aikataulu:

Asetusluonnos on tarkoitus notifioida komissiolle (ennakkonotifiointi) kesällä 2023 ja tavoitteena on saada asetus voimaan loppuvuonna 2023.

Aluskierrätystä koskeva Hongkongin yleissopimuksen ratifiointi

Peruste:

Hongkongin kansainvälinen yleissopimus koskee alusten turvallista ja ympäristön kannalta asianmukaista purkamista ja kierrätystä. Euroopan unionissa Hongkongin yleissopimus on pantu täytäntöön pääosin aluskierrätysasetuksella (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2013).

Neuvosto antoi lisäksi huhtikuussa 2014 päätöksen alusten turvallista ja ympäristön kannalta asianmukaista kierrätystä koskevan vuoden 2009 Hongkongin kansainvälisen yleissopimuksen ratifioimisesta (2014/241/EU). Päätöksellä annetaan jäsenvaltioille lupa unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvalta osalta ratifioida ao. sopimus. Hongkongin yleissopimuksen toimeenpano edellyttää kansallisten säännösten täydentämistä. Lisäksi on valmisteltava normaalit ratifioimissäännökset.

Valmistelijat:

Hallitussihteeri Sirkku Jaakkola (ISO), neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg (ISO)

Kansallinen täytäntöönpano:

Hongkongin yleissopimus on pääosin pantu aineellisesti täytäntöön EU:ssa aluskierrätysasetuksella ja täydentävillä kotimaisilla säännöksillä. Yleissopimuksen hyväksyminen edellyttää täydennyksiä mm. jätelakiin, ympäristönsuojelulakiin ja merenkulun ympäristönsuojelulakiin.

Hallituksen esitys laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja valtioneuvoston asetus rakentamisen maa-ainesten hyödyntämisestä sekä valtioneuvoston asetus maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista

Peruste:

Ympäristönsuojelulakiin on tarkoitus lisätä uusi 14 a luku, johon sisältyisi rakentamisessa ja muussa vastaavassa toiminnassa syntyvien maa-ainesten hyödyntämisen edistämistä koskevat säännökset. Lisäksi tarkoituksena on laatia niitä tarkentava valtioneuvoston asetus.

Keskeisimpiä asioita uudessa sääntelyssä olisivat mahdollista haittaa aiheuttavien maa-ainesten tutkimusvelvollisuus sekä näiden kaivamista ja käsittelyä koskeva ilmoitusmenettely. Uudella asetuksella säädettäisiin mm. säädettävän toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista sekä kaivetun maa-aineksen tutkimisesta.

Lisäksi ympäristönsuojelulain 14 lukua on tarkoitus päivittää siten, että siinä säädettävä ilmoitusmenettely laajennettaisiin koskemaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisen ohella myös puhdistustarpeen arviointia sekä haitta-aineita tai jätteitä sisältävän maaperän kaivamista. Samassa yhteydessä on tarkoitus uudistaa myös maaperän

pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annettu valtioneuvoston asetus (214/2007). Asetuksen soveltamisalaa on tarkoitus laajentaa koskemaan maaperän lisäksi pohjavettä voimassa olevan ympäristönsuojelulain 14 luvun säännösten mukaisesti. Asetuksen uudistamisessa tarkistettaisiin myös pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin nykyisiä sisältövaatimuksia. Lisäksi tarkistettaisiin tarvittaessa yksittäisten haitta-aineiden kynnys- ja ohjearvoja.

Valmistelijat:

Hallitussihteeri Laura Siili-Hakkarainen (ISO)

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2025. Asetusehdotukset on tarkoitus esitellä valtioneuvoston yleisistunnossa syysistuntokaudella 2025.

Hallituksen esitys laiksi öljy- ja muiden kemikaalivahinkojen jälkitoimista ja laiksi jätehuollon häiriötilanteista

Peruste:

Hankkeen taustalla on velvoite siirtää öljyvahinkojen jälkitorjuntaa koskevat säännökset pelastuslaista ympäristöministeriön hallinnonalan säädökseen. Hankkeen tavoitteena on täsmentää ja selkeyttää jälkitorjuntaa koskevaa lainsäädäntöä erityisesti viranomaisten vastuusääntelyn osalta. Viranomaisia koskevan jälkitorjunnan järjestämisveloitteen on tarkoitus kattaa öljyvahinkojen lisäksi myös muut kemikaalivahingot. Samassa yhteydessä on myös tarkoitus säätää laki jätehuollon häiriötilanteista, joka sisältäisi tarpeelliset säännökset poikkeuksellisen suurten öljy- ja muiden kemikaalivahinkojen jätehuollon järjestämisestä. Lakia täydennettäisiin myöhemmin myös muilla jätehuollon häiriötilanteilla, kuten poikkeuksellisen suuria jätemääriä aiheuttavilla säteilytilanteilla.

Valmistelijat:

Hallitussihteeri Laura Siili-Hakkarainen (ISO)

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2024.

Akkuasetuksen täytäntöönpanoon liittyvät asetukset

Peruste:

EU:n tämänhetkisen tiedon perusteella alkuvuodesta 2023 voimaan astuva akkuasetus edellyttää kansallista sääntelyä viranomaisten seurantavastuiden toteamiseksi ja näiden valtuuttamiseksi tarvittavien tehtävien hoitoon. Koska akkuasetuksen lopullinen sisältö ei ole vielä tiedossa, ei tässä vaiheessa ole mahdollista kuvata yksityiskohtia. Säädösvalmistelu tulee tehtäväksi vuoden 2023 aikana.

Valmistelijat:

Erityisasiantuntija Jouni Nissinen (ISO)

Aikataulu:

Annetaan loppuvuodesta 2023, kun akkuasetuksesta tulevat vaatimukset ovat kokonaisuudessaan tiedossa ja luultavasti tarvittavat säädökset on niiden pohjalta valmisteltu.

Hallituksen esitys kaivosten ympäristösääntelyn kehittämiseksi

Peruste:

Kansallinen kaivannaisjättesääntely ei täysin vastaa EU:n kaivannaisjätedirektiivin vaatimuksia. Tästä syystä ympäristönsuojelulakia sekä kaivannaisjäteasetusta ja ympäristönsuojeluasetusta on muutettava. Ympäristönsuojelulain mukainen jätteenkäsittelyn vakuus kata kaikkia kaivosten ympäristöturvalliseen sulkemiseen ja jälkihoitoon kuuluvia vesien hallinnan ja käsittelyn toimia, koko kaivostoiminnan vaikutusalueen kunnostamista ja maisemointia sekä seuranta- ja tarkkailu- toiminnan päättymisen jälkeen. Kaivostoimintaa koskevaa vakuussääntelyä on tarkoitus täydentää edellä mainituilta osin. Lisäksi säädösvalmisteluhankkeessa selvitetään, miten sääntelyllä voitaisiin edistää kaivannaisjätteiden ympäristöturvallista kiertotaloutta.

Valmistelijat:

Hallitussihteeri Sirkku Jaakkola ja hallitussihteeri Sini Pietilä (ISO).

Aikataulu:

Hanke aloitetaan helmikuun lopulla 2023. Hanke kestäisi kevääseen 2025, jolloin valtioneuvosto antaisi hallituksen esityksen eduskunnalle.

II EU:n säädösvalmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista

Valmistelijat:

Erityisasiantuntija Jouni Nissinen (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen akkuasetukseksi 10.12.2020, ja neuvottelujen jälkeen ministerineuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen 17.3.2022 ja europarlamentin täysistunto parlamentin kannan 9.3.2022. Trilogivaihe alkoi huhtikuussa 2022 ja parlamentin ja neuvoston toivotaan saavuttavan yksimielisyyden neljännessä poliittisessa trilogissa 9.12.2022. Tämänhetkisen tiedon valossa näyttää siis siltä, että asetus voisi astua voimaan alkuvuodesta 2023. Asetusehdotusta koskeva valtioneuvoston U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 5.2.2021, ja suuri valiokunta otti siihen kantaa 24.3.

Asetuksella kumottaisiin voimassa oleva vuoden 2006 paristo- ja akkudirektiivi. Uusi säädös on aikaisempaa huomattavasti laajempi ja kattaa koko akkujen ja paristojen elinkaaren niiden haitalliset vaikutukset ja kiertotalouden mukaiset mahdollisuudet mukaan lukien. Tavoitteena on laatia säädöskehikko, joka tukee sähköisen liikkumisen ja yhteiskunnan sähköistymisen synnyttämää akkumarkkinoiden merkittävää kasvua.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jätteiden siirrosta

Valmistelijat:

Erityisasiantuntija Marja-Riitta Korhonen (ISO), hallitussihteeri Sirkku Jaakkola (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksensa jätteensiirtoasetuksen uudistamiseksi 17.11.2021. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä alkoi tammikuussa 2022 ja näillä näkymin tulee kestämaan vuoden 2023 loppupuolelle. Asiaa koskeva valtioneuvoston U-kirjelmä (U 84/2021 vp) hyväksyttiin valtioneuvoston yleisistunnossa 27.1.2022 ja eduskunta hyväksyi sen helmikuussa 2022. Jätteensiirtoasetuksen uudelleentarkastelun yleisenä tavoitteena on kiertotalouden edistäminen. Muutoksella helpotettaisiin uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen tarkoitettujen jätteiden siirtoja EU:ssa, varmistettaisiin, että EU ei vie jätteisiin liittyviä ongelmiaan kolmansiin maihin, sekä pyritäisiin torjumaan jätteiden laittomia siirtoja. Asetuksella korvattaisiin voimassa oleva vuonna 2006 annettu jätteensiirtoasetus.

Asetuksen toimeenpano edellyttää useita muutoksia jätelain 12 ja 13 lukuun.

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (EPBD)

Valmistelijat:

Ympäristöneuvos Maarit Haakana (RYMO), rakennusneuvos Jyrki Kauppinen (RYMO), rakennusneuvos Pekka Kalliomäki (RYMO), lainsäädäntöneuvos Sari Rapinoja (RYMO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi direktiiviehdotuksen 15.12.2021, lisäksi direktiiviehdotusta täydennettiin 18.5.2022 komission REPower-toimenpideohjelman johdosta. Asiaa koskeva valtioneuvoston U-kirjelmä (U26/2022 vp) annettiin eduskunnalle 31.3.2022 ja U-jatkokirje (UJ19/2022 vp) 8.7.2022. Neuvoston työryhmä on käsitellyt ehdotusta tammikuusta 2022 lähtien. Neuvosto saavutti yleisnäkemyksen ehdotuksesta 25.10.2022 energianeuvostossa. Ehdotuksen ensisijaisena tavoitteena on rakennusten kasvihuonekaasupäästöjen ja energian loppukulutuksen vähentäminen vuoteen 2030 mennessä sekä pitkän aikavälin vision asettaminen rakennuksille kohti EU:n ilmastoneutraaliutta vuonna 2050.

Euroopan parlamentin ja neuvoston fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevan asetuksen uudelleentarkastelu

Valmistelijat:

Neuvotteleva virkamies Eeva Nurmi (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen F-kaasuasetuksen (517/2014/EU) uusimiseksi huhtikuussa 2022. Ehdotuksella toimeenpannaan fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevat maailmanlaajuisen Montrealin pöytäkirjan vaatimukset kyseisten kaasujen tuotannon ja kulutuksen vähentämiseksi vuoden 2030 jälkeen ja sopeutetaan F-kaasusäädöksiä EU:n kiristyneisiin ilmastotavoitteisiin. Lisäksi tarkastellaan mm. F-kaasuasetuksen kiintiöjärjestelmän toimivuutta ja tehostetaan mahdollisuuksia torjua laitonta kauppaa. Ehdotuksen käsittely saataneen loppuun 2023 aikana.

Kansallisella tasolla F-kaasuasetuksen uudistaminen edellyttäne joiain muutoksia ympäristönsuojelulain 17 lukuun.

Euroopan parlamentin ja neuvoston otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan asetuksen uudelleentarkastelu

Valmistelijat:

Neuvotteleva virkamies Eeva Nurmi (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komission antoi ehdotuksen otsoniasetuksen (1005/2009/EY) uusimiseksi huhtikuussa 2022. Uudistuksen tavoitteena on mm. otsonikerrosta heikentävien aineiden päästöjen vähentäminen edelleen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti ja laittoman kaupan ehkäiseminen. Ehdotuksen käsittely saataneen loppuun 2023 aikana.

Kansallisella tasolla otsoniasetuksen uudistaminen edellyttäne joiain muutoksia ympäristönsuojelulain 17 lukuun.

55-valmiuspaketti: Komission ehdotus (COM/2021/550 final) ilmastotoimia koskevasta sosiaalirahastosta

Valmistelijat:

Erityisasiantuntija Hanne Siikavirta (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Päästökaupan laajentamisesta aiheutuvien negatiivisten vaikutusten epätasaisen kohdentumisen korjaamiseksi ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vahvistamiseksi, komissio antoi ehdotuksen uuden ilmastotoimia koskevan sosiaalirahaston perustamista. Ehdotettuun ilmastorahastoon suhtaudutaan kansallisesti erittäin kriittisesti. Käsittely on aloitettu ympäristötyöryhmän alaisessa ad hoc työryhmässä syksyllä 2021.

55-valmiuspaketti: Komission ehdotus asetuksen 2018/842/EU sitovista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021—2030 ja Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi (taakanjakoasetus) muuttamisesta

Valmistelijat:

Ympäristöneuvos Marjo Nummelin (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Ehdotuksella on tarkoitus vähentää taakanjakoasetuksen soveltamisalaan kuuluvien alojen (mm. maatalous, liikenne) päästöjä 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2005 verrattuna. Periaatteet, joiden mukaan suhteelliset ponnistelut jaetaan jäsenvaltioiden kesken, ovat samat kuin voimassa olevassa asetuksessa. Suomen taakanjakoasetuksen 2030 tavoite nousee ehdotuksen mukaan aiemmasta 39 prosentista 50 prosenttiin. Ehdotuksen käsittely on aloitettu neuvoston ympäristötyöryhmässä. Suomelle esitetty päästövähennysvelvoite (50 %) vuoteen 2030 on erittäin kunnianhimoinen. Kustannustehokkuuden näkökulmasta ehdotettua suurempi osuus EU:n päästövähennyksistä voitaisiin hakea kiinteiden kohteiden päästökaupan puolelta. Lisäksi nykyistä päästökauppasektorin kertaluonteista ns. one-off - joustomahdollisuutta tulisi kasvattaa korkeimman kansallisen tavoitteen omaaville jäsenmaille.

55-valmiuspaketti: Komission ehdotus päästökauppadirektiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ilmailun osuudesta unionin koko talouden laajuisen päästövähennystavoitteen edistämässä ja maailmanlaajuisen markkinapohjaisen toimenpiteen asianmukaisesta toteuttamisesta

Valmistelijat: Neuvotteleva virkamies Laura Aho (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio ehdottaa, että vuoteen 2030 mennessä EU:n tarkistetun päästökauppajärjestelmän kattamilla aloilla on vähennettävä kasvihuonekaasupäästöjä 61 prosenttia vuoden 2005 tasoon verrattuna. Tämän saavuttamiseksi vuotuista päästökattoa on alennettava niin, että se vastaa vuodelle 2030 asetettavaa korkeampaa tavoitetasoa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta, asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 305/2011 kumoamisesta (rakennustuoteasetus)

Valmistelijat:

Hallitusneuvos Kirsi Martinkauppi (RYMO), erityisasiantuntija Kirsi White (RYMO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komission ehdotuksella muutetaan nykyisen rakennustuoteasetuksen soveltamisalaa ratkaisevasti. Rakennustuoteasetus laajenee rakennustuotteiden vapaan liikkuvuuden varmistamisesta sisämarkkinoilla Euroopan unionin ilmastotavoitteiden saavuttamisen välineeksi. Kiertotalousnäkökulma on komission ehdotuksessa mukana sisältäen uudelleen käyttöä koskevat säännökset sekä lisävelvoitteita valmistajille. Osa standardeista on pakollisia ja osa vapaaehtoisia eli sekä DoP että DoC. Taloudellisten toimijoiden piiri laajenee valmistajista, jakelijoista ja maahantuojista asentajiin ja purku-urakoitsijoihin. Komission ehdotus sisältää ajatuksen eurooppalaisesta digitaalisesta tietokannasta sekä runsaasti delegoituja säädöksiä. Käsittely on aloitettu neuvoston työryhmässä kesällä 2022.

Asetusehdotus luonnon ennallistamisesta

Valmistelijat:

Ympäristöneuvos Olli Ojala (LYMO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Käsittelyssä neuvoston ympäristötyöryhmässä. Ympäristöneuvosto keskustelee ehdotuksesta 20.12.2022.

Komissio antoi ehdotuksensa 22.6.2022.

Teollisuuspäästödirektiivin tarkistus (IED)

Valmistelijat:

Neuvotteleva virkamies Jaakko Kuisma (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Käsittelyssä neuvoston ympäristötyöryhmässä. Ympäristöneuvosto keskusteli ehdotuksesta 24.10.2022.

Komissio antoi ehdotuksensa 5.4.2022.

Teollisuuslaitosten ympäristötietojen ilmoittaminen ja teollisuuspäästöportaalin perustaminen (päästöportaaliasetus)

Valmistelijat:

Neuvotteleva virkamies Juha Lahtela (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksensa 5.4.2022. Sen mukaan nykyinen E-PRTR-asetus korvattaisiin uudella asetuksella. Asetusehdotuksen tarkoituksena on helpottaa päästöjen vähentämistoimien seuranta lisäämällä yleisesti saatavilla olevaa tietoa laitosten todellisesta suorituskyvystä. Komission tarkoituksena on yhtenäistää teollisuuspäästödirektiivin ja E-PRTR-asetuksen soveltamisalaa, jotta ne nivoutuisivat paremmin yhteen ja niiden toimeenpano helpottuisi. Ehdotuksella laajennetaan ja täsmennetään jäsenvaltioiden raportointivelvollisuutta teollisista toiminnoista, eläinsuojista, vesiviljelystä ja niiden päästöistä. Asetuksella säädettäisiin verkkopalveluna toteutettavan teollisuuspäästöportaalin sisällöstä ja muodosta, jäsenvaltion velvollisuudesta osaltaan huolehtia raportoitavien tietojen julkaisemisesta sekä täsmennetään jäsenvaltion velvollisuutta säätää asetuksen nojalla hyväksytyjen kansallisten toimenpiteiden rikkomisen seuraamuksista. Uusi asetus edellyttäisi ympäristönsuojelulain muuttamista asetuksen vastaisen toiminnan seuraamusten ja toimivaltaisten viranomaisten määräämisen osalta. Käsittely on aloitettu neuvoston työryhmässä kesällä 2022.

Päivitetty luettelo pinta- ja pohjavesien epäpuhtauksista

Valmistelijat:

Ympäristöneuvos Juhani Gustafsson (LYMO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Vesipuidedirektiiviä muutettaisiin eräiden kemialliseen tilaan liittyvien määritelmien osalta, raportoinnin sekä kansallisessa menettelyssä määritettyjen pilaavien aineiden huomioimisesta tila-arviossa. Pohjavesidirektiivin osalta ehdotetaan muutettavan eräitä pohjaveden raja-arvoja ja ympäristölaatumormeja koskevia määritelmiä sekä ehdotetaan säädettäväksi pakollisesta

tarkkailulistamenettelystä. Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi uusia aineita tai aineryhmiä direktiivin liitteeseen, ja asettamalla osalle EU-laajuiset laatu normit. Ympäristölaatu normidirektiiviin ehdotetaan muutoksia tarkkailulistan seuranta ja aineluettelon tarkistamista muutettaisiin. Olemassa olevien aineiden ympäristölaatu normeja muutettaisiin 16 yhdisteen tai aineen osalta, Lisäksi yhteensä 25 uutta ainetta tai aineryhmää lisättäisiin prioriteettiaineiksi. Nämä käsittäisivät kasvinsuojeluaineita, teollisuuskemikaaleja ja lääkeaineita sekä yhden metallin.

Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä alkaa 11.11.2022.

Komissio antoi ehdotuksensa 26.10.2022.

Yhdyskuntajätevesidirektiivin tarkistus

Valmistelijat:

Neuvotteleva virkamies Ari Kangas (LYMO), erityisasiantuntija Milka Parviainen (LYMO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi 26.10.2022 ehdotuksensa yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin uudelleenlaadituksi tekstiksi (recast). Ehdotus laajentaisi direktiivin soveltamisalaa koskemaan asukasvastineluvultaan (avl) yli 1 000 taajamia ja antaisi uudet standardit näissä taajamissa mahdollisesti oleville kiinteistökohtaisille järjestelmille. Riskinarvioinnin perusteella yli 10 000 avl taajamille olisi laadittava hulevesien ja viemärylivuotojen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseksi kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat. Ravinnepäästöille (typpi, fosfori) ehdotetaan nykyisiä tiukempia puhdistusvaatimuksia ja typenpoistoa aiemmin koskeneet reunaehdot ehdotetaan poistettaviksi. Suurten laitosten vaatimustenmukaisuuden tarkastelussa käytettävää näytteenottotiheyttä ehdotetaan lisättävän moninkertaiseksi nykyiseen verrattuna. Yhdyskuntajätevesien mikroepäpuhtauksien poistoa ehdotetaan riskinarvioinnin perusteella yli 10 000 avl taajamille ja sen kustannukset katettaisiin laajennetulla tuottajavastuujärjestelmällä, joka kohdentuisi lääkeaineiden ja kosmeettisten valmisteiden tuottajiin. Kaikilta yli 10 000 avl yhdyskuntajätevedenpuhdistamoilta edellytettäisiin energia-auditointeja ja lopulta energianeutraaliutta käytetyn energian ja tuotetun uusiutuvan energian suhteen.

Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä alkoi 4.11.2022.

Komission ehdotus uudeksi ilmanlaatudirektiiviksi

Valmistelijat:

Lainsäädäntöneuvos Katariina Haavanlammi (ISO) ja Tarja Lahtinen (ISO)

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio julkaisi 26.10.2022 ehdotuksensa uudeksi ilmanlaatudirektiiviksi. Ehdotuksesta on laadittu [YM:n tiedote](#). Ehdotuksen käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä alkaa 18.11.2022.